

ge arbejde, man har lagt i at læse forslaget og dets bemærkninger.

Jeg tror, at der er to forhold, man skal holde sig for øje, når man skal vurdere det her forslag. Det ene er det forhold, som især hr. Hans-Pavia Rosing beskæftigede sig med, nemlig at vi har fået en nyordning af forvaltningen af råstofferne på Grønland, sådan at den forvaltning i fremtiden vil foregå i Nuuk og ikke i København, men med bevarelse af fællesrådet. Dét synes vi, at det er en logisk konsekvens af den overdragelse af ansvaret på dette område, at man så også afvikler denne del af Nunaoils aktiviteter og lægger dem op til et grønlandsk eget selskab.

Det andet forhold er naturligvis ønsket om at finde nogle mineraler på Grønland, der kommercielt kan udnyttes, så man kan give det grønlandske samfund et selvstændigt indtægtsgrundlag. Det er det vigtigste. Det er det vigtigste for det grønlandske samfund i de kommende år at skaffe sig nogle egne indtægter. Det er en fælles dansk-grønlandsk interesse at gøre alt, hvad man kan, for at nå det mål. Og det er i det lys, at man skal se forslaget.

Vi tror, vi får en mere effektiv indsats på det her område, hvis man gør som foreslået i forslaget, men hr. Kim Behnke har jo desværre ret. Jeg er ked af at sige det, men han har desværre ret, når han siger, at der har været mange flotte forventninger undervejs, der er blevet skuffet. Når jeg siger til Folketinget, at jeg tror, at det er ved at vende – jeg tror faktisk, vi nærmer os en situation, hvor der findes projekter – så bør man tage en sådan meddelelse fra min side med et stort korn salt, men jeg tror det faktisk. Og jeg er helt overbevist om, at de, som finder saltkornet frem, håber, jeg har ret, nemlig at det må lykkes for os at finde disse aktiviteter.

Hr. Donner har sat sig ret grundigt ind i, hvad det er for – det lyder så odiøst, og man må meget gerne finde et bedre ord – transaktioner, vi laver i forbindelse med dette, og dér vil jeg gerne sige til hr. Ole Donner: Der er intet susppekt i den måde, det her foregår på. Og jeg vil meget, meget gerne uddybe, hvordan det er sket, i det særlige udvalg, som jeg går ud fra at Folketinget vil nedsætte til behandling af denne sag. Det gælder spørgsmålet om aktiekapital – man kan jo godt have en aktiekapital med et pålydende, som er større end de indre værdier i selskabet, bare sagt en passant – det gælder spørgsmålet om DONG, og det gælder spørgsmålet om EU-retten. Alle de supplerende

spørgsmål, man måtte have, vil vi meget gerne besvare.

Til hr. Frank Dahlgaard vil jeg sige, at vi meget gerne vil give de oplysninger om kommercieliteten, som det hedder, altså de kommercielle muligheder i det guldfund, han henviste til. Det vil vi også meget gerne give under udvalgsarbejdet.

Der er både hos grønlandske og danske eksperter på det område utrolig entusiasme med hensyn til at finde et gennembrud og gøre noget, og jeg tager Folketingets meget positive tilslutning her i dag som udtryk for, at denne entusiasme også er bredt forankret i det danske Folketing.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til det udvalg, der den 21. oktober 1998 blev nedsat til behandling af lovforslag vedrørende Grønland. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 77: Forslag til lov om statstilskud til forskning og teknologisk udvikling på energiområdet.

Af miljø- og energiministeren (Svend Auken). (Fremsat 4/11 98).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Lis Greibe (S):

Dansk energipolitik har på mange måder været en succes og er det fortsat.

Selv om vi ikke altid kan få andre lande til at spille 100 pct. med, når vi taler om en miljøvenlig og globalt forsvarlig energipolitik, er der ingen tvivl om, at vi har plantet det danske flag grundigt og solidt i det energipolitiske landskab. På Det Enerkipolitiske Udvalgs rejse i

sommer fik vi bekræftet, at der selv i det store land over there herskede stor respekt for vores lille lands indsats på området.

Denne rolle som foregangsland på områderne vedvarende energi og effektiv energiudnyttelse kan vi være stolte af; men det skal naturligvis ikke skjules, at vi ud over at kunne pudse vores ideologiske glorie også har en kærkommen følgegevinst i form af dansk eksport af energiudstyr til en værdi af ca. 10 mia. kr. om året.

Forudsætningen for, at denne positive linje kan fortsætte og forstærkes, er en aktiv forskningsindsats på området. Energiforskningen og den tilknyttede teknologiske udvikling skal dels fremme de langsigtede målsætninger for energipolitikken, dels medvirke til en styrkelse af eksporten af dansk energiteknologi og -viden.

Internationalt har dansk forskning opnået en stærk position, specielt på områder som udnyttelse af vindenergi og biomasse, energieffektiv anvendelse af fossile brændsler, olie- og gaseterforskning og -indvinding samt kraftvarmeteknologier. Det er vigtigt, at disse styrkepositioner fastholdes og udbygges. Styrkelse af denne forskning bør ske på flere felter, som det er påpeget i den nationale delstrategi for miljø- og energiforskning, der blev udarbejdet af Miljø- og Energiministeriet i samarbejde med Forskningsministeriet i 1995-96.

En vigtig og nødvendig brik i forbindelse med en aktiv energiforskning er imidlertid økonomi og langsigtet planlægning. Hidtil har de bevilgede midler bl.a. været et resultat af miljø- og energiministerens redegørelser og behovsvurderinger, som dannede basis for årlige midler til energiforskningsprogrammet på finansloven. De her tildelte midler var derefter grundlaget for de nødvendige medfinansieringer, og dette samspil er grundstammen i dansk energiforsknings muligheder.

Dagens lovforslag giver fortsat miljø- og energiministeren mulighed for at yde støtte til forskning og teknologisk udvikling samt tage initiativer til at medvirke til finansiering af demonstrationsprojekter. Lovforslaget er en videreførelse af de årlige energiforskningsprogrammer, men det løfter dem fra den årlige finanslov over i deres egen lov, og med loven forstærkes bl.a. samspillet mellem de forskellige tilskudsordninger.

Et årligt fremlagt energiforskningsprogram redegør for anvendelsen af midler og prioritering, og hovedoverskriften herfor skal fortsat

være, at målet er opnåelse af de bedste resultater under hensyntagen til ønsket om en hensigtsmæssig miljø- og samfundsudvikling.

Socialdemokratiet hilser lovforslaget velkommen, idet vore forventninger er, at ordningen kommer til at styrke energiforskningen i Danmark. Vi kan p.t. naturligvis kun have forventninger om, at dette mål vil nås, men en løbende evaluering muliggør fremtidige justeringer af ordningen.

Socialdemokratiet ønsker energiforskningen styrket, for der er fortsat mange felter at tage fat på: videreudvikling af allerede benyttede energiformer, ny energi og teknologier, der banker på såsom bølgeenergi, geotermisk energi, batteriudvikling osv.

Vi støtter lovforslaget.

Helga Moos (V):

Venstre tilslutter sig ligeledes lovforslaget, der kan ses som en videreførelse af den aktivitet, der har været på området, og som går tilbage til tidligere lovgivning fra 1976 og 1989. Området har ligget i finansloven og får altså nu sin egen lov.

Det er sådan, at i og med at opgaverne ligger som bindeled mellem grundforskningen og en egentlig nyttiggørelse i energisammenhænge, er der nogle interessante perspektiver i og også den bredde i forslaget, at det både handler om effektiv energianvendelse, energibesparelser, effektiv energiproduktion og anvendelse af vedvarende energi. Alt dette gør, at det er et lovforslag, som vi kan tilslutte os.

Der er kommet nogle høringssvar, og i vores arbejde med at sikre lovkvaliteten går jeg ud fra, at der bliver taget højde for de synspunkter, der er kommet ind. Vi er bl.a. opmærksomme på, at Rigsrevisionen har afgivet et høringssvar, hvor de mener, at der skal være regler om adgang til besigtigelse uden retskendelse, og jeg vil godt gøre opmærksom på, at det er Venstre absolut imod. Men det er heller ikke lagt ind i lovforslaget, så alt i alt må vi sige, at vi er positive.

Frank Dahlggaard (KF):

Når man læser ministerens fremsættelsestale til dette lovforslag, kan man undre sig over, hvorfor det overhovedet fremsættes, for der er jo tale om, at der nu fastlægges nogle lovmæssige rammer for en administration på energiforskningsprogrammet, men som en videreførelse af den gældende praksis; der er blot tale om en

præcisering, som der står. Lovforslaget vil heller ikke have administrative konsekvenser, og det vil køre efter eksisterende administrativ praksis, så hvorfor egentlig overhovedet lave noget lovforslag? Og forundringen bliver egentlig ikke mindre, når man læser bemærkningerne, som jo også går på, at det hele bare kører videre.

Men når man ser selve lovteksten, er der jo en lang række sætninger, som kører på, at ministeren får bemyndigelser, ministeren kan iværksætte aktiviteter, ministeren kan bestemme, give tilsagn om tilskud, ministeren kan fastsætte det og det, også nærmere regler for lovens gennemførelse osv. Det er tydeligvis et lovforslag, som giver miljø- og energiministeren ganske vide bemyndigelser, og vi vil da gerne spørge fra konservativ side: Hvad skal disse bemyndigelser bruges til? Hvorfor overhovedet fremsætte dette lovforslag, medmindre formålet er, at der skal ske noget, som ikke ellers skulle ske? Hvad er det, der skal ske?

Anni Svanholt (SF):

For kort tid siden kunne Energistyrelsen offentliggøre, at Danmark har en omfattende energiekseport på 10 mia. kr. pr. år, især inden for områderne vedvarende energi, fjernvarme og kraftvarme og energibesparelser og energistyring. Vindmølleeksporten tæller naturligvis meget stærkt i den sammenhæng, og det er jo godt for både miljøet og økonomien. Denne succes er resultatet af et samspil mellem forskning, udvikling og et folkeligt engagement samt politiske prioriteringer, og vindmøllesagen er faktisk et flot eksempel på dette samspil, hvor et aktivt hjemmemarked er basis for vindmølleeksporten.

I SF mener vi, at vi i Danmark fortsat skal satse på de grønne teknologier og det i endnu højere grad. Med den kommende energireform får vi faktisk en enestående chance for at tilrettelægge tingene, så vi kan fortsætte successen. Det er de grønne teknologier, der efterspørges i stigende omfang, og derfor er det vigtigt, at Danmark ikke taber pusten, men holder dampen oppe, så vi kan drage fordel af det forspring, vi allerede har.

Men denne lovgivning handler imidlertid ikke om, hvor mange penge der skal bruges på energiforskning og -udvikling, men alene om at fastlægge de lovmæssige rammer for administrationen af energiforskningsprogrammet. Selvfølgelig er det vigtigt, at man har en klar prioritering og hvor mange penge, der

skal afsættes til forskning og udvikling, fastsættes jo stadig ved de årlige finanslovforhandlinger.

Vi var i SF meget tilfredse med, at det i finansloven for 1997 sammen med regeringen og Enhedslisten lykkedes at få afsat 25 mio. kr. om året i 4 år til nye teknologier inden for vedvarende energi; men det er altså småpenge, det her. Der er brug for mange flere penge til energibesparelser og vedvarende energi, hvis Danmark skal have en førerposition, både energipolitisk og på eksportmarkedet.

Vi støtter forslaget, men jeg vil dog gerne tilføje, at der er jo kommet nogle hørings svar, hvor der rejses forskellige spørgsmål. Der kan være behov for at lave nogle enkelte præciseringer, f.eks. i forbindelse med spørgsmålet om tilskud til projekter af højst 3 års varighed; men nogle af de spørgsmål vil jeg rejse under udvalgsbehandlingen.

Aase D. Madsen (DF):

Jeg vil gerne spørge som den konservative ordfører, hr. Frank Dahlggaard: Hvorfor søren er dette forslag overhovedet fremsat? Jeg har gransket, og jeg har læst, og jeg har gjort ved, men det eneste nye, jeg kan se i det, er, at ministeren indfører et nyt Energiforskningsråd, ellers kan jeg ikke finde nogen forskel.

Men det, vi skal være forsigtige med, er jo, som det blev omtalt før, selve de tilskud, der gives af disse midler. Det er 112 mio. kr., det drejer sig om på finansloven i øjeblikket, og det er tildelingen af disse penge, man skal være utrolig forsigtig med. Der er bl.a. projekter, der omhandler vedvarende energi og vil blive prioriteret særlig højt, og der kan forventes støtte til mange nye projekter i forbindelse med naturgas, biomasse, vindenergi og brændselsceller osv. Det lyder da godt, men her må vi nøje se på kvaliteten og seriøsiteten i projekterne.

Dansk Folkeparti er generelt positivt over for tilskud til forskning på energiområdet, specielt hvis det nærmer sig grundforskning. Men også her må det, der hedder forsigtighedsprincippet, i særlig grad gælde ved de kommende tilskudstildelinger, og det er et af de emner, som Dansk Folkeparti vil tage op i den kommende udvalgsbehandling.

Så er jeg blevet opmærksom på det, der hedder demonstrationsprojekter. Hvad indebærer demonstrationsprojekter? Er det demonstrationsprojekter med hensyn til havvindmøller? Det vil jeg gerne høre lidt om.

Med hensyn til høringsprocessen foreligger der nogle høringssvar, hvor der bliver advaret imod for mange konsulentprojekter, der er uden kontakt til relevante virksomheder og brancher, og der næres frygt for, at der kan skabes konkurrenceforvridning ved en kunstigt skabt tilsynsøkonomi. Det er nogle af de mange spørgsmål, vi bl.a. vil se på i det kommende udvalgsarbejde, og jeg vil sætte streg under, at det er ikke finansloven, vi taler om her, men de midler, som kommer til at ligge i den, og som er meget, meget store. Derfor skal vi have nøje kontrol med, hvad der foregår ved selve tildelingen.

Ebbe Kalnæs (CD):

Der skal ikke være nogen tvivl om, at CD's holdning til energiforskning er meget positiv, og når vi kigger på forslaget og har kigget på, hvad man har brugt sådan noget til tidligere, har vi rent umiddelbart ikke nogen særligt krasse bemærkninger.

Vi vil selvfølgelig gerne som alle andre følge op, at man skal være årvågen på dette område og sørge for, at pengene bliver brugt rigtigt. Det skal sikres, at vi ikke får for mange enkeltsituationer, hvor det at lægge op til projektet – altså beskrive projektet og evaluere sig selv bagefter – bliver det, der kommer til at fylde mest.

Mere generelt vil jeg sige om Danmarks stilling på det område, der hedder energi og energiforskning og vores muligheder i forbindelse med det, man kalder vedvarende energi med forskelligt indhold, at vi somme tider kan være lidt uenige om, hvad der er vedvarende, og hvad der ikke er det. Men hele det område er et af de meget spændende områder for Danmark, både industripolitisk og på anden måde. Det er et område, som – hvis vi griber tingene rigtigt an og betragter området på en offensiv måde forskningsmæssigt og erhvervspolitisk – vil være noget, som inden for nogle få år faktisk kan matche dansk landbrug osv. rent eksportmæssigt, hvis vi bærer os heldigt ad.

Så selv om dette område er en del af hele det komplekse, som hedder at forcere udviklingen rent industripolitisk, vil jeg bede ministeren om at se meget forretningsmæssigt på det. Selvfølgelig skal der også ses miljømæssigt fornuftigt på det, men der er altså sådanne træk i det, at jeg håber – ikke mindst når det gælder vindindustrien, men også andre områder – at man vil se så fornuftigt på det, at det ikke bare bliver miljøtanker, men at man for alvor får koblet det

sammen med de utrolige muligheder, vi rent industrimæssigt har på området, fordi vi er langt fremme med det pres, der har ligget på både industrien og andre. Der er oceaner af muligheder, og jeg håber, at vi i den kommende tid kan få lovforslaget til at være en del af støtten på mange andre felter. Men lad os kigge meget på, hvad vi bruger pengene til, det er jeg enig i.

Dorit Myltoft (RV):

Som energipolitisk ordfører opdager man temmelig hurtigt, at hele energiområdet udfordrer til kreativitet, nysgerrighed, opfindsomhed og samfundsengagement.

Aktiviteterne hos disse involverede og engagerede mennesker er for mig at se en væsentlig årsag til, at dansk energipolitik har kunnet fremvise så gode resultater, som tilfældet er.

Det Radikale Venstre kan derfor støtte dette lovforslag, hvorefter der gives tilskud til udvikling af nye energiformer, bedre og renere energiidnyttelse, energibesparelser og forbedrede energiindvindingsmetoder.

Vi vil med interesse følge projekterne, og især er vi optaget af at følge, hvad der kan findes på inden for den vedvarende energi.

Vi støtter også, at der administrativt sigtes mod, at de forskellige tilskudsordninger på energiområdet supplerer hinanden, og at der bliver sikret en koordinering med anden støtte på området, for at vi kan strække pengene mest muligt.

Som sagt: Det Radikale Venstre støtter det her lovforslag.

Søren Kolstrup (EL):

Man kan betragte det foreliggende lovforslag som et uskyldigt forslag, der blot skal sørge for, at den gældende administrative praksis nu bliver sat på lovform. Man kan også se lovforslaget som en mere højtidelig status over, at der nu er behov for at få den gældende administration i lovgivningsmæssige rammer.

Enhedslisten kan jo altså ikke andet end støtte det her lovforslag, men jeg synes også, der er baggrund for at få nogle præciseringer i loven. Når vi nu er ved at sætte det her på lovform, kan vi jo lige så godt gøre det så detaljeret og så velgennemarbejdet som muligt.

I lovens § 1 omtales nye energiformer, og man kan godt blive, synes jeg, en lille smule usikker på, hvad der egentlig ligger i begrebet nye energiformer. Enhedslisten foretrækker, at

der hver gang, der står nye energiformer, så stod vedvarende energi. Er det ikke det, vi taler om? Og hvis det står til Enhedslisten, må man altid gerne lige tilføje deponeringsfri, altså vedvarende deponeringsfri energi, så ved vi jo helt præcist, hvad vi taler om. Men vi ved jo godt, at der er et politisk skel dér, som vi endnu ikke har overkommet, men den tid kan vel komme.

Vi mener ligeledes, at det af formålsparagrafen bør fremgå, at sigtet med programmet for vores energi er at få udfaset kulfyngsteknikken. Vi har i det hele taget ikke noget imod, at der kommer til at stå lidt mere »Energi 21« i teksten.

Så var der et andet problem, som fru Anni Svanholt nævnte, og det var jo finansieringen. Vi er ganske enige i, at hvis vi skal videreudvikle energien, som der er lagt op til i § 1, står vi over for, at der skal findes mange midler. Her tror jeg, vi står ved et vadedsted: Skal vi fortsætte med mere skattefinansiering, eller skal vi sørge for, at sektoren selv klarer det?

Enhedslisten har således foreslået, at de rene erhvervsprojekter under EFP-programmet passende kan finansieres som en del af tilbageføringen af CO₂-afgifterne til erhvervslivet, og det kan så frigøre finanslovmidler til f.eks. et solcelleprogram. Så i den forstand er vi jo altid beredte til at lette skattebyrden på det her område og lade sektorerne selv bestemme det gennem omlægninger.

Så har jeg et par små detaljerede spørgsmål. Jeg skal høre, om ministeren har kommentarer til GEUS' forslag i deres høringssvar om, at det rådgivende udvalg indarbejdes i selve lovtæksten, som jeg da selv finder som en god idé. Også Risøs anbefaling af, at programmet kan indgå fireårige resultatkontrakter, hører jeg gerne ministerens bemærkninger til, idet jeg i hvert fald på nogle punkter ser dette som et offentligt alternativ til erhvervslivets stadig større styring af forskningen.

(Kort bemærkning).

Ebbe Kalnæs (CD):

Kun lige kort vil jeg sige, at hr. Søren Kolstrups forslag om at bruge de CO₂-afgifter, der skal tilbageføres til det her, bliver uden vores hjælp. Vi har altså nogle klare aftaler på det her område med ministeren. Jeg har tidligere sagt, at han er lidt langsommelig og knap så kreativ, som han burde være, for at få klaret denne sag, men den vil vi vide at holde øje med.

Kim Behnke (FP):

Umiddelbart efter at der havde fundet – som det hedder – nyvalg sted til Folketinget, var ministeren så elskværdig at invitere nye som gamle energiordførere til en orientering i ministeriet, og vi blev stillet i udsigt, at i dette efterår skulle der ske noget. Vi kunne godt forberede os på at skulle i arbejdstøjet. Der skulle være en reform, der skulle være en samlet evaluering af hele VE-området, nu ville regeringen udstikke nye linjer, der kunne række ind i det næste årtusind, osv.

Første gang, vi blev skuffet, var, da vi så statsministerens skriftlige tale i forbindelse med åbningen af Folketinget, for det var jo ikke, fordi miljø- og energiministeren havde fyldt så voldsomt meget på programmet dér.

Anden gang, hvor vi blev skuffet, var, da vi læste det her forslag. Altså ét er, at en lovgivning er fra 1976. Selvfølgelig sådan rent lovhistorisk har den jo nogle år på bagen, men bevares, vi har jo stadig væk bestemmelser fra Jyske Lov, som vi også bruger med fornøjelse i dag. Derfor behøver vi jo ikke at fremsætte lovforslag, som stadfæster den praksis, der står deri.

Vi har på tilsvarende vis som hr. Frank Dahlgaard undret os over lovforslagets formål. Der står nemlig heri, at det er et forslag, der bare skal videreføre gældende praksis. Det har ingen administrative konsekvenser. Det har ingen økonomiske konsekvenser, end ikke engang for amterne og kommunerne. Men lovforslaget skal så EU-notificeres. Vi har svært ved at forstå, hvorfor det skal det, når det hverken har økonomiske eller administrative konsekvenser, og når det i øvrigt er en videreførelse af gældende praksis.

Men bortset fra de bemærkninger savner vi også alt det, ministeren havde stillet os i udsigt, nemlig både evaluering og reformering af området, for ud over at ministeren får en enkelt ministerbeføjelse mere, er der jo hverken meget reform eller evaluering i det her. Vi savner, at der, når det gælder forskning på energiområdet, sker et tættere samarbejde med erhvervslivet, sådan at vi hurtigere får de nye opfindelser og landvindinger kommercialiseret, for det har jo vist sig, at der er både arbejdspladser og eksportpenge i det.

Vi er også interesseret i, at Danmark fortsat er i spidsen, når det gælder grundforskningen. Der må man sige, at på et af de områder, hvor vi jo har dygtige folk, nemlig brændselscellerne,

siger de folk, hver gang vi snakker med dem, at de er nødt til at have nogle flere ressourcer, så de kan gå fra laboratorieforsøg og så op til nogle storskalaforsøg. Hvis det kunne bringe Danmark et skridt ud i fremtiden, jamen så er det jo værd at tage det.

Så er der også solcellerne, hvor det jo selvfølgelig er meget charmerende, når man kan producere lidt strøm hist og pist, men det, der for alvor vil kunne gøre sig gældende på solcelleområdet, er jo, når man integrerer solcellerne i bygningselementer, herunder ikke mindst i vinduer, altså når man udvikler solceller, der kan påklæbes som en film på vinduer og på den måde producere strøm, samtidig med at man hindrer folk i at have problemer med for meget varme i arbejdslokaler osv.

Endelig er der det, som vores gode folk ude på Risø på metallurgiafdelingen har forsket i i mange år, nemlig brintteknologien, at bruge brint som fremdrivningsmiddel. Mange steder i den store verden har man jo for at begrænse forureningen i byerne valgt at installere brint i busserne, bl.a. i en række amerikanske byer.

Det er en teknologi, som i dag savner en videreudvikling, for at den for alvor kan blive kommerciel, og den grundforskning, der ligger dér, er noget af det, vi mener man i sådan et lovforslag burde udstikke retningslinjerne for og sige, at det vil vi sats på i fremtiden.

Når det gælder vindmøllerne, må man derimod sige, at der i dag er så mange penge i de store danske virksomheder, så den produktudvikling og teknologiske udvikling, der er brug for, klarer de sagtens selv.

Vi står jo lidt i den situation i dag, at vi siger, jamen det her er da et fint forslag, men hvorfor skal vi vedtage det? Hvad er det, der ikke kan ske, hvis det her ikke bliver vedtaget? Vores fornemmelse er altså, at hvis vi under udvalgsarbejdet kunne få nogle tilsagn fra ministeren om, hvad det er, der skal ske fremover, og måske få afgivet en betænkning, hvor vi i fællesskab blev enige om, hvad der skal ske, så havde det et formål at vedtage lovforslaget.

Men i den form, det foreligger nu, savner vi svar på det spørgsmål, som hr. Frank Dahlgaard stillede: Hvorfor skal vi vedtage lovforslag nr. L 77, det er jo ikke, fordi Folketinget mangler arbejde? Når vi har fået svar på det, vil vi give ministeren en melding om, hvorvidt vi så synes, det er fornuftigt at støtte det.

Jann Sjørnsen (KRF):

Jeg vil godt tilsige ministeren og regeringen Kristeligt Folkepartis støtte til det foreliggende lovforslag.

Jeg vil også godt understrege, at for Kristeligt Folkepartis vedkommende er det utrolig vigtigt, at vi også sætter fokus på forskning og den teknologiske udvikling inden for energiområdet. Det er det, der er hele forudsætningen for, at vi overhovedet kan videreføre en energipolitik, også i lyset af de miljømålsætninger, som vi ønsker den skal føres i. Jeg synes også, det er vigtigt som forudsætning for, at vi kan opretholde den eksport, som vi har på en lang række områder inden for miljø og teknologi som sådan.

Derfor skal der ikke herske tvivl om, at vi vil energiforskningsprogrammet alt godt fra Kristeligt Folkepartis side, og i den sammenhæng kan vi da synes, at det er en udmærket signaleffekt, som det får ved, at vi nu får samlet det hele i en selvstændig lov.

Jeg synes, ligesom hr. Søren Kolstrup for lidt siden gav udtryk for på Enhedslistens vegne, at det kunne være udmærket i forbindelse med udvalgsarbejdet at se på nogle af formuleringerne i lovforslaget, måske for at få ændret på nogle af dem og få tilført nogle af formuleringerne, som jeg tror hr. Søren Kolstrup sagde det, fra »Energi 21«. Jeg synes, det ville være udmærket, hvis vi kunne det.

Ellers er der ikke så mange bemærkninger at gøre om lovforslaget, da det jo i høj grad er en videreførelse af gældende praksis, som der også står i den skriftlige fremsættelsestale.

Det mest bemærkelsesværdige er måske, at lovforslaget skal godkendes i Europa-Kommissionen, og det kan så i virkeligheden være en af årsagerne til, at vi ser det her i dag i Folketinget. Man kan sige, at regeringen må have en klar formodning om, at det vil kunne godkendes, for ellers står vi jo unægtelig med lidt af et problem, sådan som jeg vurderer det.

Men vi er fra Kristeligt Folkepartis side positive over for lovforslaget og kan støtte det.

Miljø- og energiminister (Svend Auken):

Igen vil jeg sige tak til ordførerne for en grundig behandling af forslaget her ved førstebehandling. Jeg vil først sige, at jeg tror fru Greibe har ret, når hun fremhæver, at den danske energipolitik ud fra sine opstillede målsætninger og forudsætninger har været en betydelig succeshistorie. Det er en succeshistorie.

Et af elementerne i det har været, at man meget tidligt i processen, få år efter det første oliechok, den første oliekrise, satte ind med forskning og teknologiudviklingsaktiviteter. Det gjorde man dengang, og det har man gjort under skiftende regeringer og med betydeligt udbytte. Det har jo været udført af et energiforskningsudvalg, hvor fagfolk og også interesserepræsentanter sammen har foretaget en prioritering af et meget betydeligt antal konkrete ansøgninger, der er kommet både fra private og fra offentlige kilder, og dermed har prøvet på en faglig måde at understøtte de hovedlinjer, der ligger i den danske miljøpolitik.

Så spørger hr. Dahlgaard, hr. Behnke og andre: Hvis man har en sådan praksis, hvorfor skal det så ind i en lovgivning? Er det ikke godt nok – kan man næsten høre – at det står i finansloven?

Der har jeg det synspunkt, at hvis man regner med, at en aktivitet ikke er forbigående, og hvis en aktivitet har et betydeligt omfang og et meget stort perspektiv for fremtiden, så er det udemokratisk alene at behandle det som en bevilling på finansloven. Så er det rigtigt, at Folketinget bliver inddraget ved, at det er Folketinget, der lægger rammerne.

Hvis man som regeringen synes, at de rammer, vi allerede har, er fornuftige, så støtter man selvfølgelig lovforslaget. Og hvis man har ideer til forbedringer, har man mulighed for at bringe dem frem, og så diskuterer vi dem naturligvis på normal måde, sådan at vi får de bedst tænkelige rammer omkring en aktivitet, som hidtil har været succesrig, og som vi gerne vil udvikle i fremtiden.

Dette er i øvrigt ikke enestående i energipolitikken. Der er også andre områder, hvor vi i en hel del år kørte med finanslovbevillinger og, om jeg så må sige, konkrete regeringsbeslutninger, og hvor Folketinget var orienteret og vidste, at det foregik, men ikke var medbestemmende i egentlig lovgivning.

Derfor kan man sige, at vi ikke behøver det her forslag, og hr. Kim Behnke og andre har ret i, at verden går videre, hvis vi ikke har det her forslag, men det er jo med til at styrke Folketingets indflydelse på et vigtigt område, og det synes jeg personlig er meget positivt, også fordi jeg kan høre mig til, at samtlige partier faktisk er positive over for ikke bare at fastholde, men i virkeligheden også at styrke en dansk forsknings- og teknologiudviklingsindsats på energiområdet.

Det gjorde ikke mindst fru Helga Moos meget ud af i sit indlæg – med rette, synes jeg – og både hun og andre var inde på spørgsmålet om høringssvarene. Og dér tror jeg, Folketinget, som selvfølgelig godt ved det, over for offentligheden skal gøre opmærksom på, at de høringssvar, vi behandler, jo er afgivet i henhold til tidligere versioner af forslaget, og at en række af de råd, vi har fået i høringssvarene, netop derfor er indarbejdet i det foreliggende forslag, for det kan undertiden være lidt forvirrende. Men hvis der er udestående spørgsmål vedrørende høringssvarene, vil jeg meget gerne give tilsagn både til fru Moos og andre om at tage dem op under udvalgsarbejdet.

Hr. Frank Dalgaard spørger om bemyndigelser.

Jeg tror, at forskningslovgivning af denne art forudsætter bemyndigelser, og at det er rammerne, der lægges i Folketinget.

Det er i øvrigt ikke ministeren, der reelt træffer disse afgørelser; reelt bliver beslutningerne truffet i det forskningsudvalg, der findes på området. Og jeg vil da meget gerne diskutere, om vi skal løfte det fra bemærkningerne og op i selve lovteksten, som jeg tror hr. Søren Kolstrup var inde på i sit indlæg. Lad os meget gerne diskutere det.

Men svaret til hr. Frank Dalgaard er altså: Her kommer vi til at diskutere en aktivitet på mere end 100 mio. kr. om året, og vi kommer til at diskutere den i relation til energireformen. Og hermed kan jeg love hr. Kim Behnke, at der kommer en energireform.

For utålmodige sjæle som mig selv er korte svangerskabsforløb noget naturligt. Andre har det anderledes, og derfor har der været et længere svangerskab for energireformen, end jeg egentlig på forhånd syntes havde været naturligt, men sådan er det.

Jeg kan imidlertid forsikre Folketinget om, at nu kommer forslaget snart, og jeg har da også haft lejlighed til at drøfte hovedindholdet af det med en række af partiernes ordførere, og det vil sige, at vi får en mulighed for at tale om tingene i en sammenhæng.

Når jeg nævner det, så er det, fordi det selvfølgelig er rigtigt, som hr. Kolstrup var inde på, at det er muligt at lade energisektoren selv betale en større del af sine forskningsudgifter. Og det kan vi bl.a. gøre gennem at pålægge forskningsforpligtelser som en PSO, altså en offentlig tjenesteforpligtelse, for transmissionsselskaberne, sådan at man til videreudvikling af hele

elsystemet og de elforsyningsrelevante forskningsopgaver lægger aktiviteten dér.

Kunne vi så ikke klare det hele ad den vej? Nej, det tror jeg ikke. Vi har brug for forsknings- og udviklingsaktiviteter, der – som jeg tror en af ordførerne sagde det – ligger midt mellem grundforskning og egentlig produktudvikling, altså forskning i relevante, ikke modne teknologier, for at sige det på en anden måde. Og det skal vi klare gennem det offentligt finansierede forskningsprogram, men alt det, der direkte vedrører elsektoren eksempelvis, kunne man passende finansiere på den anden måde.

Fru Anni Svanholt var også inde på sammenhængen med energireformen og sammenhængen mellem »Energi 21« og de meget flotte resultater, vi har opnået i energieksporten, og både hun og mange andre ordførere lagde vægt på kreativiteten og kvaliteten. Og jeg kan sige, at det danske energiforskningsarbejde hidtil er blevet bedømt meget positivt af dem, der har haft lejlighed til at gøre det.

Det er et af de positive elementer i Det Internationale Energiagenturs bedømmelse af dansk energipolitik, som vi netop har offentliggjort. Og udvalget for energiforskning har netop sat et eksternt evalueringsarbejde i gang, som jeg går ud fra at vi vil kunne blive orienteret om, inden vi vedtager forslaget endeligt, så vi er sikre på, at ikke bare fru Aase D. Madsen, men vi allesammen får svar på, om det, der arbejdes på grundlag af, er virkelig kvalitet.

Jeg kan i øvrigt ikke nikke genkendende til beskrivelsen af, at der kun er tale om nytteløse konsulentrapporter. Tværtimod er der tale om forskningsprojekter af meget høj kvalitet, og det store problem er, at vi faktisk har for få penge til de mange meget værdifulde projekter, der kommer ind. Og fordelingen af bevillingen afspejler naturligvis den interesse, vi har her i Folketinget, og som finder udtryk i de overordnede retningslinjer for vores energipolitik herhjemme.

Og når vi taler om demonstrationsprojekter, kan jeg sige til fru Aase D. Madsen, som konkret spurgte mig, om det så også drejer sig om havvindmøller, at det kan jeg svare nej til; det drejer det sig ikke om. Det er i øvrigt så store investeringer, at de slet ikke kan rummes inden for rammerne af dette forskningsprogram.

Er der kontrol? Ja, vi mener, at der er en ret omfattende kontrol. Og som sagt har vi hidtil fået gode karakterer, når programmerne og de enkelte projekter er blevet udnyttet godt.

Hr. Ebbe Kalnæs – som jeg i øvrigt siger tak til for en meget positiv tale – var inde på, at nu skulle denne her miljø- og energiminister også passe lidt på, at han ikke gik for meget op i det dér med miljøet og glemte det rent forretningsmæssige.

Dér vil jeg gerne sige til hr. Kalnæs, at i det her tilfælde er vi i den vidunderlige situation, at det miljømæssige og det forretningsmæssige trækker i samme retning:

En række af Folketingets medlemmer har netop været med mig til det fjerde partsmøde under klimakonventionen, et partsmøde, der fandt sted i Buenos Aires. Og en af de store beghenheder dér var en af grønne organisationer med stort presseopbud arrangeret dels debat, dels høring om vindkraftens muligheder i fremtiden, og det formede sig som en, jeg havde nær sagt fantastisk reklame for dansk vindkraftindustri, en helt fantastisk reklame.

Faktisk er den pjece om dansk vindkraftpolitik og energipolitik, der er flottest, udgivet af Greenpeace International og deles ud af, så vidt jeg ved, danske konsulater over hele verden. Og den er mere rosende, end jeg tror de fleste danskere vil være bekendt at være med hensyn til vores egen indsats.

Dér rører altså det miljømæssige og det forretningsmæssige i samme retning.

Og vi fik under klimakonventionens møde i Buenos Aires indføjet i det fremtidige arbejdsprogram, at man ikke bare skal se på de såkaldte fleksible mekanismer, men også på fælles virkemidler, fælles politikker, for at opnå de fornødne reduktionsmål, når det drejer sig om CO₂. Og alle de virkemidler, det drejer sig om, er – undskyld det folkelige udtryk – lige i øjet i forhold til det energiforskningsprogram og den energipolitik, vi har i Danmark. De handler nemlig om energibesparelser og om vedvarende energi.

Så jeg har lyst til at sige til hr. Kalnæs: Vi skal tænke os om, vi skal gå på to ben, vi skal bruge begge vores øjne, og vi skal både bruge hovedet og hjertet her. Og vi kan godt tjene penge med de rigtige holdninger, og det skal vi ikke skamme os over at vi gør.

Tak til fru Dorit Myltoft for hendes betoning af det kreative og det spændende. Jeg har gjort præcis den samme erfaring. Jeg kan huske, at da statsministeren spurgte mig, om jeg ville have energiområdet, tænkte jeg: Det må være noget tørt noget at arbejde med. Men jeg har haft den samme oplevelse som fru Myltoft: at

det er utrolig spændende, og at det er præget af mange virkelig gode input for en folkevalgt at arbejde med.

Hr. Søren Kolstrup siger jeg tak for støtten. Og vi er villige til at diskutere de konkrete punkter, han nævner, og jeg er glad for den tilslutning, han giver til »Energi 21«, og vil gerne give et løfte om, at den energireform, vi til sin tid kommer til at lave, i høj grad bliver præget af »Energi 21«. Jeg ved godt, at kun Centrum-Demokraterne og de to nuværende regeringspartier i sin tid lavede den, men mit indtryk var, at den faktisk blev bredt accepteret både i energisektoren og her i Folketinget. Jeg har svaret på hr. Kolstrups andre spørgsmål.

Og så til hr. Kim Behnke, som jeg synes havde et meget indsigtfuldt forslag:

Svaret på hans hovedspørgsmål er altså, at vi har lavet dette lovforslag, fordi vi vil regularisere denne aktivitet og ikke kun lade den styre af en finanslovbevilling. Vi synes, det er rigtigt med en lovgivning, der lægger op til en årlig tilbagerapportering og debat her i Folketinget.

Han har desværre ikke ret i, at vi på vindområdet kan sige, at det nu er så godt i gang, at vi bare kan overlade det til virksomhedernes eget udviklingsmønster. Faktisk er der behov for, at vi i samspil med virksomhederne gør en meget stor indsats på dette område også fra det offentlige side og ikke bare på Risø, men også andre steder.

Det skal bl.a. ses i lyset af en i øvrigt god kappestrid, hvor den amerikanske regering til ENRON-koncernen har givet en stor kontrakt om at udvikle vindmøller, der er endnu mere effektive end vores. Og lykkes det for dem, så er det jo godt for miljøet, men ikke så godt for vores afsætning, og derfor skal vi være med helt fremme, hvor det drejer sig om så konkurrencedygtige møller som overhovedet muligt.

Og jeg er selvfølgelig hundrede procent enig i alt det, hr. Jann Sjursen sagde om forslaget her, for hr. Sjursen har jo selv haft ansvaret for energiforskningen herhjemme, og jeg deler helt hans positive vurdering af det arbejde, der er foretaget.

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (KF):

Det, der kalder mig herop igen, er en utilfredsstillende fornemmelse både for mit eget og for mit partis vedkommende, for vi savner sådan set stadig væk svar på spørgsmålet: Er der no-

get i dette lovforslag, som gør, at ministeren nu kan foretage sig noget administrativt, som ministeren ikke kunne foretage sig før? Er der med dette lovforslag givet nogle bemyndigelser til ministeren, som gør, at ministeren nu kan agere på områder, hvor ministeren ikke kunne agere før? Det er jo det afgørende.

Den lange debat om miljø- og energipolitikken var forfriskende og helt o.k., men nu behandler vi jo et helt konkret lovforslag ved en førstebehandling, og dér er det vigtigt at vide, om der egentlig er yderligere bemyndigelser i det her, ud over at man ligesom legaliserer et område, i stedet for at det bare kører over finansloven.

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

Dette lovforslag ændrer ikke den bemyndigelse, jeg – eller hvem der nu er miljø- og energiminister – allerede har i dag, men det giver Folketinget delagtighed i en fastsættelse af rammerne for udførelsen af disse bemyndigelser. Og det er derfor – kan man sige – et forsøg fra min side på at få Folketinget med i den overordnede diskussion om prioriteringer og retningslinjer osv.

Så jeg kan godt forstå hr. Frank Dahlgaard, for ifølge en almindelig opfattelse er det sådan, at en minister skal beholde alt for sig selv og Folketinget have så lidt indflydelse som muligt. Det er i hvert fald den gængse opfattelse, og derfor kan man godt som folketingsmand, hvis man er forhekset af den opfattelse, have det indtryk, at nu er en minister for alvor ude på at tage én ved vingebeinet, når han faktisk vil dele sin indflydelse med én og gør det ganske frivilligt. Men det er ikke desto mindre det, der er tale om her: Der er tale om en deling af magten og dermed også af ansvaret.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Det Energipolitiske Udvalg. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 2:

Forslag til folketingsbeslutning om ophævelse af tilladelsen til buejagt.

Af Aase D. Madsen (DF) m.fl.
(Fremsat 7/10 98).

Forslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

Jeg skal med det samme sige, at buejagt ikke er og aldrig har været forbudt i Danmark. Der er blot tale om, at buejægerne skal have en særlig tilladelse til at udøve buejagt.

Buen er faktisk et effektivt dræbende våben, men det kræver, at man rammer rigtigt. Og det er i og for sig ikke specielt for buen; det gælder for alle våben. Rammer f.eks. en riffelskytte ikke i vitale dele, har vi en anskydning, og rent faktisk har vi jo desværre et meget stort antal anskydninger om året. For nylig offentliggjorde DMU en undersøgelse af anskydninger af bestemte fuglearter ved jagt, som gav nogle chokerende tal, som har ført til, at vi i et godt samarbejde mellem jægerne, forskerne, myndighederne og de grønne organisationer er gået i gang med at rette op på dette felt.

Vi ved også, at der er tusindvis af stykker vildt om året, ikke mindst hjortevildt, der bliver anskudt, og hvortil man bruger de såkaldte schweissunde med schweissundeførere for at finde vildtet og sørge for, at det ikke lider unødigt. Desværre udgør anskydning jo en væsentlig del, og da der er en risiko knyttet til buejagt, stiller vi langt strengere krav til buejægerne, end vi stiller til almindelige jægere. Det skal jeg komme tilbage til.

Jeg skal først sige lidt om forhistorien. Da Folketinget i 1993 vedtog den nye lov om jagt og vildtforvaltning, blev det dengang aftalt mellem de partier, som stod bag loven – det var langt de fleste her i Folketinget – at der i en forsøgsperiode skulle foretages en vurdering af de dyreværns mæssige aspekter ved buejagt, hvorefter der skulle foretages den endelige beslutning om denne jagtforms fremtid.

Denne aftale blev indgået, fordi der hos nogle, bl.a. hos mig som ny minister på området, var en vis usikkerhed om det dyreværns mæssigt forsvarlige ved buejagt.

På baggrund af de undersøgelser, vi nu har haft, og de erfaringer, vi nu har indhøstet, indstillede et enigt Vildtforvaltningsråd, altså både jægerne og de grønne organisationer, i forsommeren til mig, at for så vidt angår småvildt, og det vil sige vildt, der er mindre end råvildt, burde man gøre tilladelsen til buejagt permanent.

Allerede nu er kravene til buejægerne langt skrappere end til andre jægere, men Vildtforvaltningsrådet indstillede, at kravene til buejagtprøven skal skærpes yderligere både med hensyn til teoretisk viden og med hensyn til træfsikkerhed ved den praktiske prøve. Der skal altså etableres en ordening, der sikrer, at buejægerne ved, hvor de skal ramme, og at de bliver så dygtige, at de rent faktisk kan ramme de rigtige steder.

For råvildtets vedkommende indstillede Vildtforvaltningsrådet, at der gennemføres en yderligere 5-årig forsøgsperiode, hvor det undersøges, om de skærpede, voldsomt skærpede, krav til buejagtprøven sikrer, at der ikke sker flere anskydninger ved buejagt end ved jagt med skydevåben.

Det siger sig selv, at jeg er indstillet på at drøfte det her spørgsmål yderligere, men jeg kan sige, bare for at vise proportionerne i dette, at det selvfølgelig ikke er tilladt overhovedet at skyde på større hjortevildt. Man må kun skyde på råvildt. I Danmark skydes, nedlægges, over 100.000 stykker råvildt om året, og af dem er 40 – 40, ikke 40.000, men 40 – stykker råvildt nedlagt ved buejagt, og det er mit indtryk, at der gøres alt, hvad der overhovedet kan gøres på det her område.

Jeg må endelig sige, at jeg var lidt rystet over, at en af fjernsynskanalerne i går ville vise jagt foretaget på dåvildt med bue, med en bue, som slet ikke er godkendt til formålet, under forhold, som slet ikke er i overensstemmelse med loven, og udstille det som buejagt. Det, der foregik i fjernsynet i går i den pågældende hjemmevideo, er den groveste manipulation, jeg har set i de 27 år, jeg har været medlem af Folketinget – og jeg har set en del.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Jeg vil gerne takke ministeren for den redegørelse, han er kommet med, men jeg synes altså, at den er meget misvisende.

Jeg har ikke set nogen grov hjemmevideo i går. Jeg har bare handlet ud fra det, som jeg har